

Komentar in karta: 1/48

SLA V044 'truplo (život)'

Matej Šekli

1. Gradivo

Na karti so predstavljeni leksemi za pomen 'osrednji, največji del človeškega telesa, s katerim se vežejo glava in okončine', knj. *trúp* (*û*), *živòt* (*ö*), redko *teló* (*ô*). Ker je vprašanje v vprašalnici za SLA formulirano kot *truplo* (*život*) in ker ima leksem *truplo* v sodobnem knjižnem jeziku poleg manj razširjenega pomena 'telo, tj. snovni del človeškega (ali živalskega) bitja', mišljenega v vprašalnici, bolj razširjen pomen 'telo mrtvega človeka ali živali', je mogoče, da odgovori prinašajo tudi poimenovanja za pomen 'telo mrtvega človeka'. Na takšno razumevanje vprašanja nedvomno kažejo odgovori tipa *mrtvo truplo*, *mrtvo telo*, *mrlič*, *mrtvak*, *mrtvec*, vendar marsikdaj ni mogoče povsem izključiti niti pomena 'telo'. Z gotovostjo je torej mogoče reči samo, da je v posamezni točki leksem zabeležen, vendar njegov natančni pomen ni znan.

2. Morfološka analiza

trup < **trup-ɔ* 'truplo'

truplo < **trup-l-o*

život < **živ-ot-ɔ* 'življenje' ← **živ-ɔ* 'živ'

zgornji život < **sɔ-gor-bŋ-b-j-ɔ život-ɔ* ← **sɔ-gor-bŋ-b* 'zgornji' + **život-ɔ* 'življenje'

telo < **těl-o* 'telo'

zvrhnje telo < **sɔ-vɔrx-bŋ-e-j-e těl-o* ← **sɔ-vɔrx-bŋ-b* 'zvrhnje' + **těl-o* 'telo'

trebuh < **terbux-ɔ* 'trebuh'

mrlič < **mɔr-l-it-ɔ* 'mrlič' ← **mɔr-l-ɔ* ← **mer-ti*, **mɔr-q* 'mreti, umirati'

mrtvo telo < **mɔr-t-v-o těl-o* ← **mɔr-t-v-ɔ* 'mrtev' (← **mer-ti*) + **těl-o* 'telo'

mrtvo truplo < **mɔr-t-v-o trup-l-o* ← **mɔr-t-v-ɔ* 'mrtev' (← **mer-ti*) + **trup-l-o* 'truplo'

mrtvec < **mɔr-t-v-bɔ-ɔ*

mrtvak < **mɔr-t-v-ak-ɔ*

leben < **(lebn)-ɔ* ← stvnem. *leben* 'življenje'

kvarp < **(kvarp)-ɔ* ← furl. *cuarp* 'telo'

3. Posebnosti kartiranja

S črnimi simboli so kartirani leksemi s pomenom 'osrednji, največji del človeškega telesa, s katerim se vežejo glava in okončine', z rdečimi simboli pa leksemi z eksplicitnim pomenom 'telo mrtvega človeka'.

Kot enkratnice so kartirani leksemi *mrlič* v T200, *mrtvak* v T219 in *mrtvec* v T368.

Kot enkratna besedna zveza s *telo* je kartiran odgovor *zvrhnje telo* v T030, kot enkratna besedna zveza z *život* pa odgovor *zgornji život* v T031.

Kot opisa sta kartirana odgovora *gornji del* v T307 in *gornji tal tela* v T387.

Kot tretji in nadaljnji odgovor v posamezni točki so z znakom za komentar kartirani leksemi *život* v T043 in T202, *leben* v T067 in T074, *telo* v T097, T136, T141, T188, T351 in T386, *truplo* v T128 in *trup* v T307.

Kot nerelevanten odgovor je kartiran leksem *trebuh* v T010.

4. Uporabljena dodatna literatura

/

5. Primerjaj

SLA: V045 'trebuh' (1/49), V073 mrlič (1/71); OLA: 1647, 3388, 3407; ALE: /; SDLA-SI: /; ALI: 246; ASLEF: 1338; HJA: /